

noted. An assessment of the physical education curriculum implemented in the conditions of the new Ukrainian school is given.

The study showed that under martial law, there is a tendency for the number of children with special educational needs to increase as a result of students being in a state of constant stress. Therefore, a modern physical education curriculum has been introduced, which provides relevant theoretical and methodological knowledge, forms key competencies and cross-cutting knowledge. It is important to introduce an updated model of student assessment.

The importance of implementing an updated model of student assessment is noted. The use of artificial intelligence capabilities in the process of interaction between teachers and students of secondary education institutions is identified as promising.

Key words: *physical education, New Ukrainian School, inclusion*

Стаття надійшла до редакції 20.03.2025 р.

УДК 378.04:005.95]: 378.018.43:004

DOI [HTTPS://DOI.ORG/10.33989/2075-146X.2025.35.331104](https://doi.org/10.33989/2075-146X.2025.35.331104)

НАТАЛІЯ КОНОНЕЦ

ORCID: 0000-0002-4384-1198

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ З ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ МАЙБУТНІХ ОСВІТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ У РАМКАХ ДИСЦИПЛІНИ «ЦИФРОВІЗАЦІЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ»

У статті виокремлено основні напрями організації інформальної освіти майбутнього освітнього менеджера (професійні спільноти та мережі, самоосвіта через відкриті ресурси, менторство та коучинг, обмін досвідом та стажування, конференції, семінари та воркшопи, практичне навчання через кейс-стаді та проєктну діяльність, цифрові технології та інтерактивне навчання). Презентовано розроблену мотиваційну технологію формування компетентності з інформальної освіти майбутніх освітніх менеджерів у рамках дисципліни «Цифровізація у професійній діяльності», яку детерміновано як процес, спрямований на мотивацію до активної самостійної пізнавальної діяльності під час навчання в університеті, формування усвідомленої потреби у майбутніх освітніх менеджерів до безперервного самонавчання та ефективного використання цифрових ресурсів в інформальній освіті. Визначено компоненти мотиваційної технології формування компетентності з інформальної освіти майбутніх освітніх менеджерів у рамках цієї дисципліни: 1) Створення особистісно значущих цілей навчання; 2) Консолідоване використання цифрових інструментів та ресурсів (актуалізація ресурсно-орієнтованого навчання); 3) Гейміфікація освітнього процесу; 4) Проєктна діяльність; 5) Менторство та рефлексія; 6) Діагностика та результат. З'ясовано, що методологічний аспект реалізації мотиваційної технології формування компетентності з інформальної освіти майбутніх освітніх менеджерів у рамках дисципліни «Цифровізація у професійній діяльності» віддзеркалюють дві тріади: тріада концепцій «ресурсно-орієнтоване навчання–проблемно-орієнтоване навчання–проєктно-орієнтоване навчання» та тріада методологічних підходів «проєктний підхід–процесний підхід–ресурсно-орієнтований підхід».

Ключові слова: *освітній менеджмент, компетентність, інформальна освіта, проєктний підхід, процесний підхід, ресурсно-орієнтований підхід, майбутній освітній менеджер, цифровізація, ресурсно-орієнтоване навчання, проблемно-орієнтоване навчання, проєктно-орієнтоване навчання*

Постановка проблеми. Сучасний розвиток цифрових технологій трансформує освітній процес, зокрема впливає на процес підготовки майбутніх освітніх менеджерів. Умови цифровізації вимагають від фахівців освіти не лише володіння традиційними знаннями та навичками, але й здатності до безперервного навчання в рамках неформальної та інформальної освіти. Це зумовлено низкою ключових факторів. По-перше, *динамічні зміни у сфері освіти*, котрі детермінують швидке оновлення інформації, появу нових педагогічних методик та управлінських стратегій, що потребують постійного підвищення кваліфікації та адаптації до змін; по-друге, *зростання ролі цифрових технологій*, що вимагає від сучасних освітніх менеджерів ефективно використовувати цифрові платформи, онлайн-курси, вебінари,

інтерактивні ресурси для розвитку власної компетентності та організації освітнього процесу; по-третє, *попит на гнучкі освітні траєкторії*, що вимагає від майбутніх освітніх менеджерів умінь інтегрувати традиційні та неформальні форми навчання, сприяє формуванню індивідуальних освітніх траєкторій для педагогів і студентів; по-четверте, *необхідність розвитку здатності до самостійного навчання*, що характеризує здатність знаходити, аналізувати та застосовувати нові знання в умовах цифрового середовища, котра критично важливою для освітніх менеджерів, які прагнуть залишатися конкурентоспроможними; по-п'яте, *міжнародні освітні тенденції*, оскільки у світовій практиці зростає значення неформальної освіти, включаючи онлайн-курси, самоосвіту, професійні спільноти та інші альтернативні методи навчання. З огляду на це, проблема формування компетентності з інформальної освіти у майбутніх освітніх менеджерів є актуальною проблемою, що зумовлена глобальними змінами у сфері цифровізації та освіти. Це вимагає розробки ефективних методик навчання, які дозволять інтегрувати цифрові технології у процес підготовки освітніх управлінців, забезпечуючи їхню професійну гнучкість, адаптивність та конкурентоспроможність у сучасному освітньому просторі.

Аналіз основних досліджень та публікацій. Питання підготовки освітніх менеджерів досліджували з різних аспектів такі науковці, як І. Бабенко, В. Берека, О. Боднар, В. Гладкова, О. Горішна, М. Гриньова, А. Губа, О. Жданова-Неділько, І. Іщенко, В. Любарець, В. Наумчук, С. Штангей та інші. У своїх працях вони наголошували на необхідності забезпечення високої якості освітнього процесу в умовах цифровізації, що вимагає його гнучкості, динамічності, мобільності та відкритості. Освіта має відповідати сучасним стандартам якості, сприяти розвитку культури якості у вищій школі, швидко адаптуватися до змін у суспільстві та ефективно готувати компетентних фахівців-управлінців для освітньої сфери, яка є ключовою для прогресу держави та суспільства. Водночас, попри значну кількість наукових праць, присвячених цій темі, питання формування у майбутніх освітніх менеджерів компетентності з інформальної освіти залишається недостатньо вивченим.

Формулювання мети. У дослідженні нами поставлено за мету: виокремити основні напрями організації інформальної освіти майбутнього освітнього менеджера; розробити та схарактеризувати мотиваційну технологію формування компетентності з інформальної освіти майбутніх освітніх менеджерів у рамках дисципліни «Цифровізація у професійній діяльності».

Виклад основного матеріалу дослідження. У Законі України «Про освіту» (2017 р.) інформальна освіта (самоосвіта) детермінована як освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям.

За С. Гончаренком, самоосвіта – це освіта, яка набувається у процесі самостійної роботи без проходження систематичного курсу навчання у стаціонарному навчальному закладі. Крім того, наголошує науковець, самоосвіта є невід'ємною частиною систематичного навчання у стаціонарних закладах, сприяючи поглибленню, розширенню і більш міцному засвоєнню знань (Гончаренко, 1997).

У своєму дослідженні Т. Чернова під самоосвітою розуміє неперервний процес накопичення знань і особистісних цінностей, які допомагають освітньому менеджеру максимально використовувати власні можливості, свідомо керувати напрямком свого життя (самовизначатися) і долати зовнішні труднощі (Чернова, 2009).

Самоосвіта, зазначає Н. Уйсімбаєва, є процесом свідомої самостійної пізнавальної діяльності, який здійснюється добровільно, планується, керується й скеровується самим фахівцем; вона є однією з форм, за допомогою якої відбудеться оновлення освіти у найкоротший та ефективний шлях. Цілком логічно, що самоосвітня діяльність освітнього менеджера є невід'ємною складовою неперервної освіти і є передумовою прагнення до постійного вдосконалення себе як професіонала (Уйсімбаєва, 2011).

Ключовими детермінантами самоосвіти, на думку Т. Волобуєвої, є: власна ініціатива; здобуття додаткових знань у межах основного заняття та пізнавальних активностей; пріоритет індивідуальної самостійної пізнавальної діяльності над колективними формами (Волобуєва, 2005).

У ході подальшого наукового пошуку й вивчення доробку вчених з'ясовано, що дослідники визначають самоосвіту як спосіб пізнання себе і навколишнього середовища через процес передачі та засвоєння знань; як отримання знань у результаті самостійної діяльності без зовнішнього контролю або примусу з боку викладача, що сприяє розвитку особистісних якостей, здібностей і навичок студента; як усвідомлений і спрямований процес самостійного набуття знань, умінь, переконань та професійного досвіду, що формується під впливом особистих і суспільних потреб; як діяльність, яку особистість організовує самостійно, систематично працюючи над поглибленням своїх знань та підвищенням рівня освіченості.

Ці та інші контексти розуміння дефініції «самоосвіта» переконують нас в необхідності визначення поняття «компетентності майбутніх освітніх менеджерів з інформальної освіти», котру ми детермінуємо як здатність здобувачів вищої освіти здійснювати самоосвітню діяльність з метою оновлення знань у галузі менеджменту, освітнього менеджменту, цифрових технологій, вдосконалення навичок розв'язування практичних завдань, а також ціннісні орієнтації, котрі спрямовані на всебічний розвиток особистості, його професійне зростання та мотивацію до освіти упродовж усього життя.

Визначаємо компонентну структуру компетентності майбутніх освітніх менеджерів з інформальної освіти: мотиваційно-організаційний, самоосвітньо-діяльнісний та саморегуляційно-рефлексійний (рис. 1).

Мотиваційно-організаційний компонент віддзеркалює ступінь сформованості системи мотивів і потреб, які спонукають майбутнього освітнього менеджера до інформальної освіти під час навчання в університеті, раціонально планувати й організовувати самостійну пізнавальну діяльність на засадах тайм-менеджменту та до освіти упродовж усього життя.

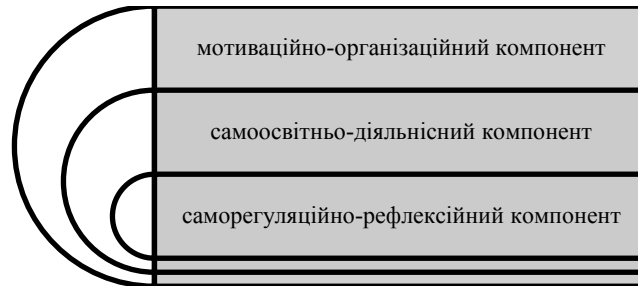

Рис. 1. Структура компетентності майбутніх освітніх менеджерів з інформальної освіти

Самоосвітньо-діяльнісний компонент демонструє ступінь сформованості умінь будувати власну самоосвітню діяльність під час навчання в університеті та здатності до побудови знань.

Саморегуляційно-рефлексійний компонент відбиває комплекс умінь і навичок самоконтролю, адекватної самооцінки, саморегуляції та рефлексії у процесі інформальної освіти.

Інформальна освіта освітнього менеджера охоплює широкий спектр можливостей для саморозвитку, набуття професійних компетентностей та вдосконалення управлінських навичок. Вона є невід'ємною частиною професійного становлення й розвитку, забезпечуючи адаптацію до змін у сфері освіти та суспільства загалом. Практика підготовки майбутніх освітніх менеджерів за роки пандемії та війни в умовах тотальної цифровізації (дистанційне, змішане навчання у закладах вищої освіти України) дає змогу виокремити основні напрями організації інформальної освіти майбутнього освітнього менеджера (рис. 2) є:

Професійні спільноти та мережі

- Участь в асоціаціях освітніх управлінців, фахових клубах і онлайн-спільнотах.
- Обмін досвідом через професійні форуми, соціальні мережі та платформи для нетворкінгу (LinkedIn, Facebook-групи для освітян).

Самоосвіта через відкриті ресурси

- Перегляд лекцій, вебінарів, подкастів на освітню та управлінську тематику (Coursera, Prometheus, EdEra, Khan Academy тощо).
- Читання професійної літератури, наукових публікацій, аналітичних звітів.

Менторство та коучинг

- Співпраця з досвідченими освітніми управлінцями, наставниками.
- Участь у коучингових програмах, які допомагають розвинути лідерські навички та критичне мислення.

Обмін досвідом та стажування

- Участь у міжнародних та національних програмах стажування в освітніх установах.
- Відвідування інноваційних навчальних закладів, ознайомлення з їхніми управлінськими практиками.

Конференції, семінари та воркшопи

- Участь у фахових заходах, де відбувається обговорення сучасних тенденцій освітнього менеджменту.
- Включення в дискусії про реформи, інноваційні підходи та цифровізацію освіти.

Практичне навчання через кейс-стаді та проектну діяльність

- Використання реальних управлінських кейсів для розв'язання практичних проблем.
- Участь у розробці та впровадженні освітніх проектів.

Цифрові технології та інтерактивне навчання

- Використання онлайн-платформ для інтерактивного навчання та моделювання управлінських рішень (Google for Education, Moodle, Zoom, Miro тощо).
- Робота з аналітичними інструментами для моніторингу ефективності освітніх процесів.

Інформальна освіта освітнього менеджера є гнучкою, адаптивною та дозволяє розширювати професійні горизонти через безперервне навчання насамперед завдяки використанню сучасних цифрових технологій. Вона сприяє формуванню стратегічного мислення, вдосконаленню управлінських навичок та підвищенню якості освітнього процесу.

Власна практика переконує, що мотивацію магістрантів-майбутніх освітніх менеджерів до інформальної освіти найефективніше здійснювати у рамках вивчення дисципліни «Цифровізація у

професійній діяльності», котра згідно структурно-логічної схеми викладається у 1 семестрі 1 року навчання у магістратурі. Реалізація мети цього освітнього компонента (засвоєння теоретичних знань, набуття практичних навичок ефективного використання цифрових технологій та інтернет-сервісів у професійній діяльності та формування цифрової компетентності у майбутніх менеджерів) забезпечується змістом, методами, формами й засобами навчання та створенням умов для неформальної освіти з орієнтацією на інформальну освіту.

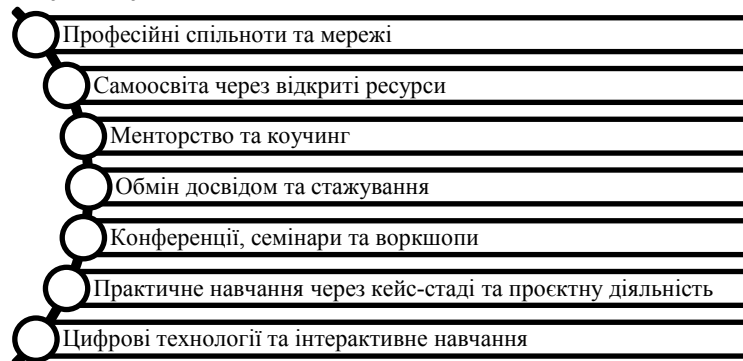

Рис. 2. Основні напрями організації інформальної освіти майбутнього освітнього менеджера

Пропонуємо *мотиваційну технологію формування компетентності з інформальної освіти майбутніх освітніх менеджерів у рамках дисципліни «Цифровізація у професійній діяльності»*, яку витлумачуємо як процес, спрямований на мотивацію до активної самостійної пізнавальної діяльності під час навчання в університеті, формування усвідомленої потреби у майбутніх освітніх менеджерів до безперервного самонавчання та ефективного використання цифрових ресурсів в інформальній освіті. Вона базується на активізації внутрішніх мотивів магістрантів через залучення до самостійної роботи, практичної діяльності, використання цифрових інструментів та розвиток персональної освітньої траєкторії.

На підставі вивчення праць науковців (О. Буйницька, А. Воевода, Р. Гуревич, В. Жамардій, О. Ільченко, І. Іщенко, В. Литвин, А. Капітон, Л. Коношевський, О. Коношевський, С. Люльчак, Н. Морзе та ін.), визначимо компоненти мотиваційної технології формування компетентності з інформальної освіти майбутніх освітніх менеджерів у рамках дисципліни «Цифровізація у професійній діяльності» (рис. 3):

Рис. 3. Компоненти мотиваційної технології формування компетентності з інформальної освіти майбутніх освітніх менеджерів у рамках дисципліни «Цифровізація у професійній діяльності»

1) Створення особистісно значущих цілей навчання

Цей компонент передбачає формування у магістрантів розуміння важливості інформальної освіти для їхньої майбутньої професійної діяльності. На заняттях з дисципліни «Цифровізація у професійній діяльності», особливо, на перших лекціях та практичних, доцільно зосередити увагу на визначенні особистих освітніх цілей кожного магістранта через рефлексійні методи (есе, інтерв'ї, SWOT-аналіз власної професійної підготовки, визначення сильних та слабких сторін у сфері цифрової компетентності).

2) Консолідоване використання цифрових інструментів та ресурсів (актуалізація ресурсно-орієнтованого навчання)

У межах цього компонента доцільно орієнтувати магістрантів на ознайомлення з платформами для онлайн-навчання (Coursera, Prometheus, EdX, Udemy тощо), пошуку відповідних цікавих курсів, які будуть корисними для їхньої майбутньої професійної діяльності. Цей компонент акумулює використання

інтерактивних технологій (онлайн-тести, вікторини, тренажери, інтерактивні вправи) для самоперевірки та моніторингу власного прогресу; створення персонального цифрового портфоліо (Google Sites, Notion, Trello тощо) для фіксації досягнень у сфері інформальної освіти; пошуки інтернет-сервісів для онлайн-оф професійної роботи менеджера (Lucidchart, Worksection, Jira, Basecamp, Todoist, Asana тощо).

3) Гейміфікація освітнього процесу

Цей компонент технології передбачає використання системи накопичення балів, рейтингових таблиць, бейджів за активну участь у позааудиторних навчальних ініціативах (перегляд вебінарів, участь у конференціях, форумах, написання тез доповідей, рецензій на наукові статті тощо). Також у межах проведення занять з дисципліни доцільно передбачити виконання магістрантами інтерактивних завдань із використанням цифрових технологій (квести, симуляції управлінських ситуацій, кейс-стаді).

4) Проектна діяльність

У межах цього компонента формат викладання дисципліни має передбачати виконання магістрантами різних проектів (мініпроектів, монопроектів, міждисциплінарних проектів, колективних мережових проектів тощо), пов'язаних із цифровізацією освітнього менеджменту, що базуються на самостійному вивченні матеріалів з відкритих цифрових ресурсів. Доречним буде організація мініхакатонів або творчих педагогічних майстерень, де магістранти розробляють стратегії впровадження інформальної освіти в освітніх установах.

Приклад таких форматів роботи з магістрантами – організація на кафедрі педагогічної майстерності та менеджменту імені І.А.Зязюна Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка педагогічних майстерень наших викладачів (<https://surl.li/njndeo>).

5) Менторство та рефлексія

Потужним мотиваційним механізмом до інформальної освіти може бути співпраця з практиками-управлінцями, які можуть надати зворотний зв'язок щодо використання інформальних освітніх можливостей у професійній діяльності. Задля цього ефективними будуть регулярні рефлексійні онлайн-сесії (ведення освітніх щоденників, підбиття підсумків, обговорення досягнень і труднощів у процесі самоосвіти). Доцільним є побудова процесу навчання дисципліни із урахуванням основних напрямів організації інформальної освіти майбутнього освітнього менеджера (професійні спільноти та мережі, самоосвіта через відкриті ресурси, менторство та коучинг, обмін досвідом та стажування, конференції, семінари та воркшопи, практичне навчання через кейс-стаді та проектну діяльність, цифрові технології та інтерактивне навчання).

6) Діагностика та результат

Очікувані результати від впровадження мотиваційної технології формування компетентності з інформальної освіти майбутніх освітніх менеджерів у рамках дисципліни «Цифровізація у професійній діяльності» - це підвищення рівня мотивації магістрантів до самостійного навчання; опанування цифрових інструментів для організації інформальної освіти; формування навичок управління власною освітньою траєкторією; збільшення практичної складової у підготовці освітніх менеджерів через залучення до цифрових освітніх ініціатив. Діагностичним інструментом можуть бути тести для визначення рівнів сформованості компетентності з інформальної освіти, есе, бесіди, інтерв'ю у фокус-групах, інтервізі, рефлексія портфоліо.

Таким чином, мотиваційна технологія формування компетентності з інформальної освіти майбутніх освітніх менеджерів у рамках дисципліни «Цифровізація у професійній діяльності» сприяє професійному становленню сучасного освітнього менеджера, здатного до безперервного навчання, цифрової трансформації освіти та ефективного використання інноваційних інструментів у професійній діяльності.

Не викликає сумніву той факт, що актуальним і відкритим стоїть питання ефективності методології та дидактичних інструментів для реалізації цієї технології.

Методологічний аспект реалізації мотиваційної технології формування компетентності з інформальної освіти майбутніх освітніх менеджерів у рамках дисципліни «Цифровізація у професійній діяльності» складають дві тріади – це тріада концепцій *«ресурсно-орієнтоване навчання–проблемно-орієнтоване навчання–проектно-орієнтованого навчання»* та тріада методологічних підходів *«проектний підхід–процесний підхід–ресурсно-орієнтований підхід»*.

Концепція ресурсно-орієнтованого навчання (resource-based learning) передбачає створення умов для активного, самостійного та студентоцентрованого процесу вивчення дисципліни «Цифровізація у професійній діяльності». Основний акцент робиться на формуванні здатності до самостійного здобуття знань, до побудови знань, управління власним навчанням та ефективного використання різноманітних цифрових освітніх ресурсів, забезпечуючи відкритий доступ до них (Kononets, Ilchenko, Mokliak, 2020).

Концепція проблемно-орієнтованого навчання (problem-based learning) передбачає організацію процесу вивчення дисципліни «Цифровізація у професійній діяльності» у форматі малих груп, де магістранти розвивають свої знання на основі практичного досвіду. Цей підхід поєднує методи колективного, контекстного навчання та самостійного керування освітньою діяльністю для вирішення актуальних суспільних питань (Kononets, Nestulya, Nestulya, 2025).

Концепція проектно-орієнтованого навчання (project-based learning) спрямована на залучення магістрантів до проектно-дослідницької діяльності, що передбачає роботу над різними типами проектами. Вона базується на принципах ефективної комунікації між учасниками навчального процесу та рівноправної взаємодії в межах виконання проектних завдань у змішаному форматі (аудиторія та онлайн) (Нестуля, Нестуля, Кононець, 2020).

У межах реалізації мотиваційної технології формування компетентності з інформальної освіти майбутніх освітніх менеджерів у рамках дисципліни «Цифровізація у професійній діяльності» доцільним є поєднання трьох підходів: проектного, процесного та ресурсно-орієнтованого: *тріада «проектний підхід–процесний підхід–ресурсно-орієнтований підхід»* (Гриньова, Кононець, Жданова-Неділько, Павліш, 2024). Така стратегія мотиваційної технології формування компетентності з інформальної освіти майбутніх освітніх менеджерів сприяє інноваційності процесу вивчення дисципліни «Цифровізація у професійній діяльності»:

- орієнтація магістрантів на постійне вдосконалення (метод кайдзен), опанування сучасними методами проектного менеджменту (Project Management), участь в освітніх проектах;
- удосконалення організаційної структури вивчення дисципліни «Цифровізація у професійній діяльності» через оптимізацію комунікаційних процесів, мотивацію та чіткий розподіл завдань (в аудиторії, самостійна робота, інформальна освіта), що сприяє підвищенню культури якості освітнього процесу;
- формування компонентів компетентності з інформальної освіти майбутніх освітніх менеджерів у рамках дисципліни «Цифровізація у професійній діяльності» шляхом консолідації внутрішніх ресурсів магістрантів та цифрових інформаційних ресурсів освітнього компонента.

Змістовий аспект реалізації мотиваційної технології формування компетентності з інформальної освіти майбутніх освітніх менеджерів у рамках дисципліни «Цифровізація у професійній діяльності» віддзеркалюють завдання (мінідослідження, квести, проекти, квізи у контексті цифрових технологій для електронного документообігу у діяльності менеджера, інтернет-сервісів для професійної роботи менеджера, створення персонального цифрового портфоліо), які пропонуються магістрантам для самостійного виконання і які окреслюють перспективи подальшого, глибшого вивчення важливих для професійної діяльності питань.

Основні засоби навчання для реалізації мотиваційної технології формування компетентності з інформальної освіти майбутніх освітніх менеджерів у рамках дисципліни «Цифровізація у професійній діяльності» відбивають такі складники:

1) Девайсний складник: комп'ютери, ноутбуки, планшети, смартфони, котрі забезпечують доступ до цифрових ресурсів та програмного забезпечення.

2) Програмний складник:

- Офісні програми (Microsoft Office, Google Workspace тощо)
- Графічні редактори (Canva, Photoshop, Figma тощо)
- Інструменти для управління проектами (Trello, Asana, Notion тощо)
- Хмарні сервіси (Google Drive, Dropbox, OneDrive тощо)
- Онлайн-платформи для створення тестів і опитувань (Kahoot, Quizizz, Google Forms)

3) Мережевий складник: онлайн-доступ до навчальних матеріалів, дистанційне навчання через LMS-системи (Moodle, Google Classroom, Microsoft Teams).

4) Методичний складник: електронні підручники та посібники, доступні у форматах PDF, EPUB, вебверсіях; презентації та відеолекції, що використовуються для наочного пояснення теоретичного матеріалу; онлайн-курси та вебіари (Coursera, Prometheus, Udemy, YouTube-канали з цифрових технологій), які пропонуються викладачем для неформальної освіти в університеті і слугують подальшим базисом для інформальної освіти освітнього менеджера (Кононець, 2021);

5) Віртуальний складник: форуми, чати, групи в соцмережах для навчальної, професійної комунікації, обміну досвідом.

Висновки. Таким чином, виокремлені напрями організації інформальної освіти майбутнього освітнього менеджера (професійні спільноти та мережі, самоосвіта через відкриті ресурси, менторство та коучинг, обмін досвідом та стажування, конференції, семінари та воркшопи, практичне навчання через кейс-стаді та проектну діяльність, цифрові технології та інтерактивне навчання) слугували основою для мотиваційної технології формування компетентності з інформальної освіти майбутніх освітніх менеджерів.

Мотиваційну технологію формування компетентності з інформальної освіти майбутніх освітніх менеджерів у рамках дисципліни «Цифровізація у професійній діяльності» детерміновано як процес, спрямований на мотивацію до активної самостійної пізнавальної діяльності під час навчання в університеті, формування усвідомленої потреби у майбутніх освітніх менеджерів до безперервного самонавчання та ефективного використання цифрових ресурсів в інформальній освіті. Визначено компоненти мотиваційної технології формування компетентності з інформальної освіти майбутніх освітніх менеджерів у рамках дисципліни «Цифровізація у професійній діяльності»: 1) Створення

особистісно значущих цілей навчання; 2) Консолідоване використання цифрових інструментів та ресурсів (актуалізація ресурсно-орієнтованого навчання); 3) Гейміфікація освітнього процесу; 4) Проектна діяльність; 5) Менторство та рефлексія; 6) Діагностика та результат. З'ясовано, що методологічний аспект реалізації мотиваційної технології формування компетентності з інформальної освіти майбутніх освітніх менеджерів у рамках дисципліни «Цифровізація у професійній діяльності» віддзеркалюють дві тріади: тріада концепцій «ресурсно-орієнтоване навчання–проблемно-орієнтоване навчання–проектно-орієнтоване навчання» та тріада методологічних підходів «проектний підхід–процесний підхід–ресурсно-орієнтований підхід».

Розроблена технологія не лише сприяє реалізації освітньої програми підготовки магістрантів освітньої програми Менеджмент (Управління закладом освіти) через мотивацію до навчання й інформальної освіти, але й забезпечує комплексний підхід до організації освітнього процесу в університеті в умовах цифрових змін у суспільстві та сфері освіти. Впровадження цифрових технологій у процес підготовки магістрантів відкриває нові можливості для підготовки висококваліфікованих освітніх менеджерів, здатних до побудови знань, сприяє розвитку компетентності до інформальної освіти, інноваційного мислення та інтеграції національної системи освіти у світовий інформаційний простір.

Подальші дослідження доцільно зосередити на розширенні методологічної бази, визначенні дидактичних умов формування компетентності з інформальної освіти майбутніх освітніх менеджерів під час навчання у магістратурі, розробленні сучасних цифрових освітніх ресурсів для магістрантів, які прагнуть глибше вивчати професійно-орієнтовані дисципліни та опановувати практичні засади професії менеджера освіти.

Список використаних джерел

- Берека, В. Є. (2008). *Магістерська підготовка майбутніх менеджерів освіти*: монографія. Хмельницький: ХГПА.
- Гриньова, М., Кононець, Н., Жданова-Неділько, О., Павліш, І. (2024). Сучасні напрями реалізації інноваційного управління закладами освіти. *Витоки педагогічної майстерності*, 33, 50-58.
- Губа, А. В. (2010). *Теоретико-методичні засади формування управлінської культури вчителя-майбутнього менеджера освіти*. (Автореф. дис. д-ра. пед. наук). Луганськ.
- Гуревич, Р., Коношевський, Л., Коношевський, О., Воевода, А., Люльчак, С. (2024). Інтеграція штучного інтелекту в сферу освіти: проблеми, виклики, загрози, перспективи. *Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training Methodology Theory Experience Problems*, 72, 170-186.
- Волобуєва, Т. Б. (2005). *Самоосвітня діяльність керівника*. Харків: Основа.
- Кононець, Н. В. (2021). *Цифровізація освітнього процесу у вищій школі*: електронний посібник для самостійної роботи магістрів освітньої програми «Педагогіка вищої школи» галузі знань 01 освіта/педагогіка спеціальності 011 освітні, педагогічні науки. Полтава: ПУЕТ.
- Нестуля, О. О., Нестуля, С. І., Кононець, Н. В. (2020). Проектний підхід (project-based learning) до викладання дисципліни «Основи лідерства» для магістрантів спеціальності 011 освітні, педагогічні науки в умовах дистанційного навчання. В кн. *Психологія та педагогіка: історія розвитку, сучасний стан та перспективи досліджень*: збірник наукових робіт учасників міжнар. наук.-практ. конф. (с. 60-63). Одеса: ГО «Південна фундація педагогіки».
- Литвин, В. А. (2021). Сучасні аспекти організації неформальної освіти майбутніх педагогів. *Вісник післядипломної освіти*, 17 (46), 63-75.
- Морзе, Н., Буйницька, О. (Ред.). (2021). *Модернізація освіти в цифровому вимірі*: монографія. Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка.
- Чернова, Т. Ю. (2009). Технологія самоосвіти заступника директора з навчально-виробничої роботи ПТНЗ. *Професійне навчання на виробництві*, 3, 179-184.
- Уйсімбаєва, Н. В. (2011). Самоосвітня діяльність керівника школи як умова формування його професійної компетентності. *Наукові записки КДПУ. Педагогічні науки*, 101, 318-324.
- Kapiton, A., Kononets, N., Zhamardiy, V., Huz, K., Petrenko, L., Khomenko, A., & Ishchenko, I. (2023). Componentes da competência profissional dos futuros especialistas em tecnologias de informação. *Revista on line de Política e Gestão Educacional*, 27, 00, e023069.
- Kononets, N., Ilchenko, O., Zhamardiy, V., Shkola, O., Broslavska, H., Kolhan, O., Padalka, R., & Kolgan, T. (2021). Software tools for creating electronic educational resources in the resource-based learning process. *Journal for Educators, Teachers and Trainers JETT*, 12 (3), 165-175.
- Kononets, N., Ilchenko, O., & Mokliak, V. (2020). Future teachers resource-based learning system: experience of higher education institutions in Poltava city, Ukraine. *Turkish Online Journal of Distance Education-TOJDE*, 21, 3/14, 199-220.
- Kononets, N., Nestulya, O., & Nestulya, S. (2025). Dyadic basis of the problem-technological approach to the formation of project and research competence of project managers. *Science and technology: challenges, prospects and*

innovations. *The 6th International scientific and practical conference "Science and technology: challenges, prospects and innovations"* (pp. 224-231). CPN Publishing Group, Osaka, Japan.

References

- Bereka, V. Ie. (2008). *Mahistep'ska pidhotovka maibutnikh menedzhepiv osvity [Master's degree training for future education managers]*: monohpafiia. Khmelnytskyi: KhHPA [in Ukrainian].
- Chernova, T. Iu. (2009). Tekhnolohiia samoosvity zastupnyka dyrektora z navchalno-vyrobnychoi roboty PTNZ [Technology of self-education of the deputy director for educational and production work of the vocational school]. *Profesiine navchannia na vyrobnytstvi [On-the-job training]*, 3, 179-184 [in Ukrainian].
- Hrynova, M., Kononets, N., Zhdanova-Nedilko, O., & Pavlish, I. (2024). Suchasni napriamy realizatsii innovatsiinoho upravlinnia zakladamy osvity [Modern directions of implementing innovative management of educational institutions]. *Vytoky pedahohichnoi maisternosti [Origins of pedagogical skill]*, 33, 50-58 [in Ukrainian].
- Huba, A. V. (2010). *Teoretyko-metodychni zasady formuvannia upravlinskoi kultury vchytelia-maibutnoho menedzhera osvity [Theoretical and methodological principles of forming the managerial culture of a teacher-future education manager]*. (Extended abstract of D diss.). Luhansk [in Ukrainian].
- Hurevych, R., Konoshevskiy, L., Konoshevskiy, O., Voievoda, A., & Liulchak, S. (2024). Intehratsiia shchuchnoho intelektu v sferu osvity: problemy, vyklyky, zahrozy, perspektyvy [Integration of artificial intelligence into education: problems, challenges, threats, prospects]. *Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training Methodology Theory Experience Problems*, 72, 170-186 [in Ukrainian].
- Kapiton, A., Kononets, N., Zhamardiy, V., Huz, K., Petrenko, L., Khomenko, A., & Ishchenko, I. (2023). Componentes da competência profissional dos futuros especialistas em tecnologias de informação. *Revista on line de Política e Gestão Educacional*, 27, 00, e023069.
- Kononets, N., Ilchenko, O., Zhamardiy, V., Shkola, O., Broslavska, H., Kolhan, O., Padalka, R., & Kolgan, T. (2021). Software tools for creating electronic educational resources in the resource-based learning process. *Journal for Educators, Teachers and Trainers JETT*, 12 (3), 165-175.
- Kononets, N., Ilchenko, O., & Mokliak, V. (2020). Future teachers resource-based learning system: experience of higher education institutions in Poltava city, Ukraine. *Turkish Online Journal of Distance Education-TOJDE*, 21, 3/14, 199-220.
- Kononets, N., Nestulya, O., & Nestulya, S. (2025). Dyadic basis of the problem-technological approach to the formation of project and research competence of project managers. *Science and technology: challenges, prospects and innovations. The 6th International scientific and practical conference "Science and technology: challenges, prospects and innovations"* (pp. 224-231). CPN Publishing Group, Osaka, Japan.
- Kononets, N. V. (2021). *Tsyfrovizatsiia osvitnoho protsesu u vyshchii shkoli [Digitalization of the educational process in higher education]*: elektronnyi posibnyk dlia samostiinoi roboty mahistriv osvitnoi prohramy «Pedahohika vyshchoi shkoly» haluzi znan 01 osvita/pedahohika spetsialnosti 011 osvitni, pedahohichni nauky. Poltava: PUET [in Ukrainian].
- Nestulia, O. O., Nestulia, S. I., & Kononets, N. V. (2020). Proiektnyi pidkhid (project-based learning) do vykladannia dystsypliny «Osnovy liderstva» dlia mahistrantiv spetsialnosti 011 osvitni, pedahohichni nauky v umovakh dystantsiinoho navchannia [Project-based learning approach to teaching the discipline "Fundamentals of Leadership" for master's students of the specialty 011 educational and pedagogical sciences in distance learning conditions]. In *Psykholohiia ta pedahohika: istoriia rozvytku, suchasnyi stan ta perspektyvy doslidzhen [Psychology and pedagogy: history of development, current state and research prospects]*: zbirnyk naukovykh robit uchashnykh mizhnar. nauk.-prakt. konf. (pp. 60-63). Odesa: HO «Pivdenna fundatsiia pedahohiky» [in Ukrainian].
- Lytvyn, V. A. (2021). Suchasni aspekty orhanizatsii neformalnoi osvity maibutnikh pedahohiv [Modern aspects of organizing informal education of future teachers]. *Visnyk pislidyplomnoi osvity [Bulletin of Postgraduate Education]*, 17 (46), 63-75 [in Ukrainian].
- Morze, N., & Buinytska, O. (Eds.). (2021). *Modernizatsiia osvity v tsyfrovomu vymiri [Modernizing education in the digital dimension]*: monohrafiia. Kyiv: Kyiv. un-t im. B. Hrinchenka [in Ukrainian].
- Volobuieva, T. B. (2005). *Samoosvitnia diialnist kerivnyka [Self-educational activities of the manager]*. Kharkiv: Osnova [in Ukrainian].
- Uisimbaieva, N. V. (2011). Samoosvitnia diialnist kerivnyka shkoly yak umova formuvannia yoho profesiinoi kompetentnosti [Self-educational activity of a school principal as a condition for the formation of his professional competence]. *Naukovi zapysky KDPU. Pedahohichni nauky [Scientific notes of the Kyiv Polytechnic University. Pedagogical Sciences]*, 101, 318-324 [in Ukrainian].

KONONETS N.

Poltava V. G. Korolenko National Pedagogical University, Ukraine

**FORMATION OF COMPETENCE IN INFORMAL EDUCATION OF FUTURE EDUCATIONAL MANAGERS
WITHIN THE FRAMEWORK OF THE DISCIPLINE «DIGITALIZATION IN PROFESSIONAL ACTIVITY»**

The article identifies the main directions of organizing informal education of a future educational manager (professional communities and networks, self-education through open resources, mentoring and coaching, exchange of experience and internships, conferences, seminars and workshops, practical training through case studies and project activities, digital technologies and interactive learning). The developed motivational technology for forming competence in informal education of future educational managers within the discipline "Digitalization in professional activity" is presented, which is determined as a process aimed at motivating active independent cognitive activity during university studies, forming a conscious need in future educational managers for continuous self-learning and effective use of digital resources in informal education. The components of the motivational technology for the formation of competence in informal education of future educational managers within the discipline "Digitalization in professional activity" have been identified: 1) Creation of personally significant learning goals; 2) Consolidated use of digital tools and resources (actualization of resource-oriented learning); 3) Gamification of the educational process; 4) Project activities; 5) Mentoring and reflection; 6) Diagnostics and results. It was found that the methodological aspect of the implementation of the motivational technology for the formation of competence in informal education of future educational managers within the discipline "Digitalization in professional activity" reflects two triads: the triad of concepts "resource-based learning – problem-based learning – project-based learning" and the triad of methodological approaches "project approach–process approach–resource-oriented approach".

Key words: *educational management, competence, informal education, project approach, process approach, resource-oriented approach, future educational manager, digitalization, resource-based learning, problem-based learning, project-based learning*

Стаття надійшла до редакції 20.02.2025 р.